

HAVACILIK GÜVENLİĞİ

Havaalanı Güvenliği ile İlgili Plan ve Programlar

Dr. Öğr. Üyes. Ebru BAĞCI

Türkiye’de Sivil Havacılık Güvenlik Yönetimindeki Kurum/Kuruluşlar

Sivil havacılık güvenlik yönetimi;

Sivil havacılığı yasadışı müdahale eylemlerine karşı korumak amacıyla kaynakların etkili ve verimli bir şekilde kullanılma süreci olarak tanımlanabilir.

ULUSAL YÖNETİM

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu
Eğitim Araştırma ve Denetleme Kurulu

YEREL YÖNETİM

Havaalanı Mülki İdare Amirliği
Havaalanı Güvenlik Komisyonu
Eğitim Araştırma ve Denetleme
Birimi

ULUSAL YÖNETİM

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM), havacılık güvenliği konusunda Türkiye’de otorite konumunda bulunmaktadır. ,

SHGM’ye yardımcı olmak ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamak amacıyla ise, Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu (MSHGK) ve Eğitim, Araştırma ve Denetleme Uzmanları Kurulu (EADUK) oluşturulmuştur.

**T.C. ULAşTIRMA VE
ALTYAPI BAKANLIğI**

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼đ¼)

T¼rkiye’de havacılık g¼venliđi konusunda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı adına Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼đ¼ otorite konumundadır.

SHGM (Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼đ¼)

‘Milli Sivil Havacılık G¼venlik Programı’nın hazırlanmasından, programda belirtilen g¼rev ve hizmetlerin koordinasyonunun sağlanarak y¼r¼t¼lmesinden, ICAO ve ECAC standartlarının uygulanmasından, s¼rd¼r¼lmesinden ve izlenmesinden yetkili ve sorumludur’

SHGM'nin Görev ve Sorumlulukları

- Sivil havacılığa, sivil havalimanlarına ve bunların eklentilerine yönelik **tehditlere karşı uygulanabilecek tedbirleri izlemek.**
- Uluslararası ve ulusal mevzuat çerçevesinde **sivil havacılık güvenliği standartlarını sağlayabilmek** için ilgili kurum ve kuruluşlarla **koordinasyon sağlamak.**
- Sivil havacılık güvenliği konusunda yapılan **değişiklikler ve yeni uygulamalar ile dokümanların yayımlanmasını sağlamak.**
- Ülke genelinde standartların sağlanması için **havalimanları tarafından hazırlanan planların genel esaslarını belirlemek ve onaylamak.**
- **Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı'nı** izlemek ve geliştirmek.

- **Denetleme ve test yöntemlerini** ve prensiplerini belirlemek, denetleme programlarını ve denetleme formlarını hazırlamak, geliştirmek.
- Havacılık sektöründe olan tüm özel ve kamu kuruluşlarının **haberli/habersiz güvenlik denetimlerini ve testlerinin yapılmasını sağlamak**, denetim sonuçlarını ilgili yerlere göndermek ve icrasını takip etmek.
- Havalimanları **güvenlik komisyonundan ve havacılık işletmelerinden gelen görüş ve önerilerin değerlendirilmesini** sağlamak.
- Sivil havacılığa ve havalimanlarına yönelik, mevcut ve muhtemel tehditler hususunda edinilen **bilgi ve belgeleri ilgili makamlara ulaştırarak gereğinin yapılmasını** sağlamak.

Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu

Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu

“Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı’nda yapılacak olan değişikliklerin onaylanması ve sivil havacılık güvenliği politikalarının belirlenmesi ile kurumlar arasında koordinasyonun sağlanmasıdan sorumludur”.

Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu

- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarı
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri
- Sivil Havacılık Genel Müdürü
- DHMİ Genel Müdürü
- Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü
- İller İdaresi Genel Müdürü
- Altyapı Yatırımları Genel Müdürü

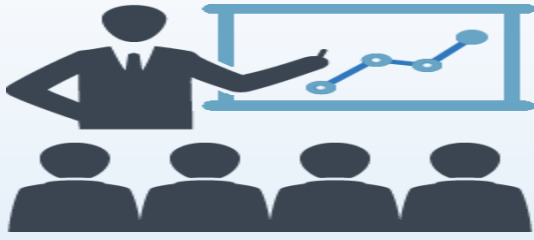
- Emniyet Genel Müdür Yardımcısı
- Sivil Havacılık Genel Müdür Yardımcısı
- Emniyet Genel Müdürlüğü Koruma Dairesi Başkanı
- Jandarma Genel Komutanlığı Asayiş Dairesi Başkanı
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havacılık Güvenliği Daire Başkanı
- THY A.O. Genel Müdürü veya yetkilendireceği temsilcisi
- TÖSHİD Başkanı veya temsilcisi

MSHGK'nin Görev ve Sorumlulukları

- Sivil havacılığa, sivil havalimanlarına ve bunların tesislerine **yönelik tehditlere karşı uygulanabilecek yeni politikaları** belirlemek
- Uluslararası havacılık güvenlik standartlarını sağlayabilmek için, **kanundışı olaylar ve bunların teknik yönleri hakkındaki bilgilerin değerlendirilmesi, mübadelesi ve yayımlanması hususlarını**, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordine etmek
- Havacılık güvenliği ile ilgili olarak havalimanlarında gerekli olan **fiziki ve teknik konularda karar almak**

- **Havacılık güvenliği konusunda, intikal eden sorunları, teklifleri ve havalimanları ile ilgili diğer hususları görüşmek, karara bağlamak ve ilgili birimler tarafından yerine getirilmesini sağlamak,**
- **Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı ve eklerinde yapılan değişiklikleri onaylamak**
- **Genel ve özel güvenlik personeli arasındaki işbirliği ve yardım esaslarını belirlemek**
- **Kurum ve kuruluşlar ve havacılık işletmeleri arasında, havacılık güvenliğini ilgilendiren uygulamalarda görev paylaşımı yapmak.**

Eğitim, Araştırma ve Denetleme Uzmanları Kurulu

Eğitim, Araştırma ve Denetleme Uzmanları Kurulu,

- Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı'nın oluşturulması, idamesi ve yürütülmesini sağlamak,
- Havaalanları için güvenlik standardı oluşturmak,
- Sivil havacılık güvenliği sorunları için çözüm yolları geliştirmek,
- Havaalanlarında görev yapan kamu ve özel sektöre ait kurum ve kuruluşlarda çalışan personelin uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından belirlenen kural ve standartlarına göre eğitim ve denetimini yapmak,
- Araştırmalarda bulunmak amacıyla yetkili otoriteye yardımcı olmak ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamak amacıyla oluşturulmuştur

Eğitim, Araştırma ve Denetleme Uzmanları Kurulu

- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan 3 üye,
- Emniyet Genel Müdürlüğü'nden 9 üye,
- Jandarma Genel Komutanlığı'ndan 4 üye,
- Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nden 2 üye,
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden 7 üye (1 üye hukuk müşavirliğinden olmak üzere),
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nden 8 üye,
- Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğü'nden 2 üye,
- Türkiye Özel Sektör Havacılık İşletmeleri Derneği'nden 2 üyeden oluşmaktadır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü **Havacılık Güvenliğı Daire Başkanı** bu kurulun başkanlığını yapmaktadır.

Başkanın bulunmadığı toplantıları Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Havacılık Güvenliğı Daire Başkanlığı **Güvenlik Denetimi Şube Müdürü** yönetmektedir.

EADUK'un sekretarya hizmetleri SHGM Havacılık Güvenliğı Daire Başkanlığı Güvenlik Denetimi Şube Müdürlüğü tarafından yürütölmektedir.

EADUK'un Görev ve Sorumlulukları

- Denetleme yöntemleri, programları ve prensiplerinin belirlenmesinde yetkili otoriteye yardımcı olmak, **havacılık güvenliği denetimlerine, testlerine, araştırmalarına fiilen katılmak,**
- MSHGK kararlarının icrasını, **denetleme raporlarında tespit edilen hususların giderilip giderilmediğini takip etmek,** yapılmayanları Güvenlik Kurulu'na bir rapor halinde bildirmek,
- Mevcut **havalimanları tesislerinin genişletilmesi veya yenilerinin kurulması** esnasında, **proje ve planlarının yapılması konusunda güvenlikle ilgili konularda danışmanlık görevini yapmak,** gerektiği ya da talep olduğu takdirde bunlarla ilgili her türlü destek ve yardımı yetkili otoriteye sağlamak,

- Havalimanları güvenlik komisyonundan **gelen görüş ve önerileri değerlendirerek** ilgili yerlere iletmek,
- Uluslararası **çalışma, eğitim, toplantı, seminer, konferans ve inceleme gibi faaliyetlere katılım sağlayarak**, elde edilen bilgi ve belgelerden uygun görülenleri rapor ve bilgi notları formatında hazırlamak ve sunmak
- Uluslararası havalimanlarında kullanılan **yeni güvenlik tekniklerini takip ederek, güvenlik cihaz ve sistemlerinden en iyi faydayı sağlamak için bilgileri toplamak**, ilgilileri bu konuda bilgilendirmek,
- Sivil havacılığa ve havalimanlarına yönelik, **mevcut ve muhtemel tehditler hususunda** edinilen bilgi ve belgeleri ilgili yerlere iletmek

YEREL YÖNETİM

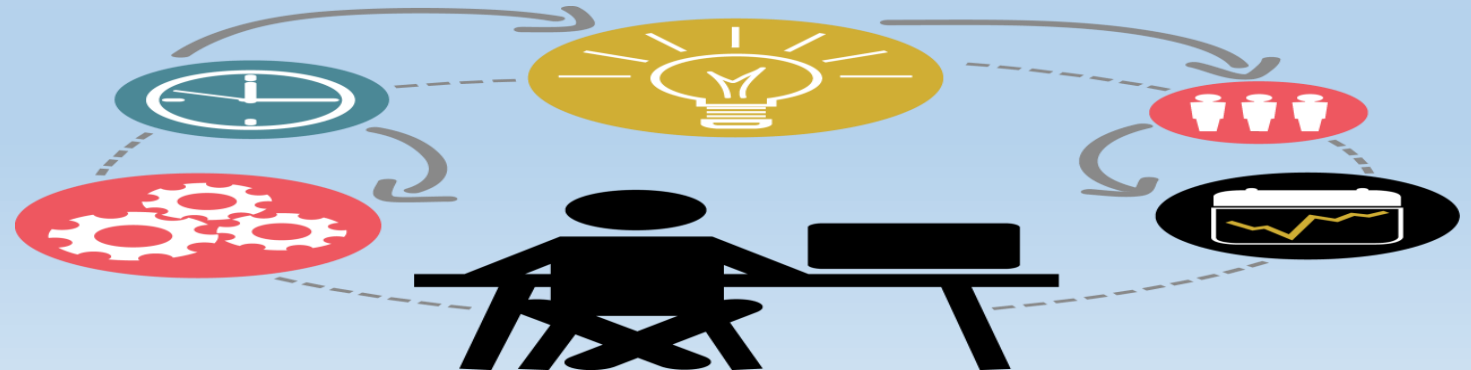
Türkiye’de güvenliğin sağlanması amacıyla havaalanlarında **mülki idare amirleri (MİA)** görevlendirilmektedir.

Havaalanı mülki idare amirlerine yardımcı olmak ve havaalanındaki kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak amacıyla ise, **havaalanı güvenlik komisyonu ile eğitim, araştırma ve denetleme birimi (EADB)** oluşturulmaktadır.

Havaalanı Mülki İdare Amirliği

Sivil havaalanlarında genel güvenliğin sağlanması, giriş çıkışların düzenlenmesi, görevli kuruluşların teknik nitelikteki hizmetleri ile ticari faaliyetleri hariç, görev ve hizmetlerinin denetimi, bunlar arasında işbirliği ve koordinasyonun sağlanması, **vali ve görevlendirilen mülki idare amirlerinin** sorumluluğundadır.

Bununla beraber vali devretmiş olduğu yetkileri ve havaalanı mülki idare amirine tanınan diğer yetkileri gerektiğinde kendisi de kullanabilmektedir.

Havaalanı Mülki İdare Amirliğinin Görev ve Sorumlulukları

- Havalimanı güvenlik programı, **muhtemel harekât tarzı planı** ve **acil durum planlarını** hazırlamak ve onaylamak
- Havalimanı güvenlik programlarının, **havalimanında bulunan kurum ve kuruluşlarca uygulanmasını sağlamak** ve güvenlikle ilgili olarak alınan özel tedbirlerin gözetimini ve **denetimini** yapmak
- Havalimanının güvenliğine yönelik, **olağan ve acil tehditleri karşılayabilecek tedbir ve tertiplerin** alınmasını sağlamak,
- Havalimanının, hayati öneme haiz tesis, teçhizat ve hassas noktalarının güvenlik yönünden incelenmesini sağlamak

- Havalimanının güvenlik tertip ve tedbirlerinin hâlihazır durumu ile mevcut problemlerinden mahallinde **çözümü mümkün olmayanlarını, ilgili üst makamlara** bildirmek ve bu konularla ilgili teklifler hazırlamak,
- Havalimanında yapılan denetim sonucu **görülen eksiklikleri, telafisi için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek** ve takip etmek
- Havalimanı güvenliğini etkileyen **yasadışı eylem ve olayları, her türlü tehditleri, ilgili yerlere bildirmek,**

Mülki idare amiri,

Sivil havaalanlarında genel güvenlik ve kamu düzeni bakımından gerekli gördüğü hallerde **binaları, hava araçlarını, kara taşıtlarını, giren çıkan yolcular ile buralarda görevli kamu ve özel kuruluşların tüm personelinin üstlerini, araçlarını ve eşyalarını** aratma yetkisine sahiptir.

Havaalanı Güvenlik Komisyonu

Havaalanlarında, MSHGP'nin ve havaalanı güvenlik programının uygulanmasına, havaalanında bulunan havacılık işletmeleri ve diğer paydaşlar ile koordinasyonun sağlanmasına ve mülki idare amirlerinin diğer görevlerini yürütmesine yardımcı olmak amacıyla havaalanı güvenlik komisyonu oluşturulur.

Havaalanı Güvenlik Komisyonu

- Havalimanı işleticisinin yöneticisi veya temsilcisi
 - Emniyet şube müdürü
 - Gümrük müdürü
 - Milli istihbarat teşkilatı temsilcisi
- Terminal işleticisinin havalimanında görevli yöneticisi
 - THY A.O. Genel Müdürlüğü temsilcisi
 - Yerli havacılık işletmelerinin temsilcileri
 - Yabancı havacılık işletmelerinin temsilcileri
-

Eğitim, Araştırma ve Denetleme Birimi

Eğitim, araştırma ve denetleme birimi; havaalanlarında, alınan güvenlik önlemlerini test etmek, denetlemek, incelemek, araştırmak ve geliştirmek amacıyla, mülki idare amirine bağlı olarak görev yapmaktadır. Bu birimde görev alacak kişiler güvenlik komisyonuna ye veren kurum/kuruluş temsilcilerinden oluşmaktadır.

Eğitim, Araştırma ve Denetleme Biriminin Görev ve Sorumlulukları

- Havaalanı güvenlik programı, muhtemel harekât tarzı planı örnek planlardaki esaslar doğrultusunda havalimanına özgü hazırlamak.
- Güvenlik komisyonu toplantısı öncesi hazırlık amacıyla toplanarak, gündemle ilgili hususlarda ve yapılan faaliyetlerle ilgili rapor hazırlayarak komisyona sunmak.
- Havalimanında iç kalite kontrol programı çerçevesinde haberli ve habersiz olarak sürekli denetleme, test faaliyetlerini yapmak, cihaz testlerini yapmak ve kayıtları tutmak ile denetleme raporlarını güvenlik komisyonuna sunmak.
- Sivil Havacılık Güvenliği Eğitim ve Sertifikasyon Talimatı'na göre yetkilendirildiği alanlarda personelin eğitimlerini yapmak, kayıtlarını tutmak ve takibini yapmak.
- Havalimanı güvenlik komisyonunun çalışma gerektiren hususlarla ilgili görevlendirmelerini yerine getirmek.